

Skrivnostni Hagshu

Prvenstvena smer v deviški steni

Aleš Česen

Po polžje se premikam po milanski obvoznici, ko se sredi avgusta z nekajtedenskega dela vračam izpod francoskih Alp. Po telefonu dobim Lukovo¹ sporočilo: "Zopet ne dobimo dovoljenja, ponujajo nam neki Hagshu, z Markom² se nama severna stena zdi še kar zanimiva."

Takrat sem resno podvomil o tem, da bomo sploh poleteli proti Indiji. Da nam Indijska planinska organizacija (IMF) ne bo izdala dovoljenja za odpravo na Rimo III, smo izvedeli že pozno spomladi. Tako smo lahko v miru izbrali nov cilj in v oči nam je padla gora z imenom Mukut Parbat v garhwalski Himalaji. Ko so nas zavrnil v drugo, so bile letalske vozovnice v New Delhi že plačane, mi trije pa z mislimi že med gorami v Himalaji. Že nekoliko apatično smo sprejeli ponujeno goro. Zgolj nekaj dni pred odhodom v Indijo je Luka na spletu zasledil, da se na taisto goro v približno istem času odpravlja tudi sloviti britanski alpinist Mick Fowler z ekipo. Super, si rečemo, mogoče pa ta Hagshu niti ne bo neki dolgočasen hrib.

Samo če s puškami pridejo po nas!

V Lehu, prestolnici Ladakha, smo si vzeli dva dni časa za nakup vse potrebne hrane in pakiranje tovorov ter opreme. Med burno debato, katere makarone moramo kupiti in kateri so zanič, priteče eden od agencijskih uslužbencev s telefonom v roki, ki ga preda Marku. On od jeze zelo hitro postane zelen. Zvezni oficir mu sporoča, da so se na IMF-u odločili, da moramo bazni tabor zapustiti do 26. oktobra. To bi pomenilo

pičlih deset dni časa za aklimatizacijo, vzpon in sestop. Vsak, ki je že kdaj malo višje gore samo od blizu pogledal, ve, da je to smešno. "Dol gremo, če pridejo s puškami po nas!" je bil Markov odgovor. Na obrazu mu je bilo videti, da misli povsem resno. Sam sem bil prvič v Indiji in po tem telefonskem pogovoru sem bil prepričan, da tudi zadnjič.

Bolj ko smo bili globoko med gorami, bolj sta hlapeli slaba volja in jeza. Na dvodnevem pohodu do baznega tabora se nam je z vsakim korakom bolj odpirala kulisa čudovitih strmih gora. Doživetje je bilo še toliko bolj intenzivno, ker smo imeli le malo informacij in znanja o gorah, v katere smo se odpravljali. Tako smo se počutili kot otroci, ki nestrpnost odvijajo svoja božična darila. In ko smo do konca odvili papir, je darilo preseglo vsa pričakovanja. Ne le naš glavni cilj, Hagshu, še ducat okoliških gora s svojimi stenami bi zagotovo navdušil še tako zahtevne in izbirčne alpiniste.

Ničesar ne smeš podcenjevati

V vsej začetni zagnanosti smo se že po dveh dneh bivanja v baznem taboru primerno otovorili in si postavili nič kaj skromen šotorček na sedlu na višini 5100 metrov. Obvezna oprema v šotoru je bil seveda tudi tablični računalnik z bogatim ter prefinjenim izborom glasbe. Malo smo bili sicer razočarani, ko je Mark ugotovil, da je levji delež skladb shranjen v "oblaku", oblakov pa od nikoder, takšnih ali drugačnih. So bili pa zaradi tega neopisljivi razgledi. Tisti ob sončnem zahodu in tisti sredi noči, ko je mirno nebo, posuto z nešteto zvezdami, sem ter tja presekali kak utrinek.

¹ Luka Lindič.

² Marko Prezelj.

Prvi strmi raztežaji
v severni steni Hagshuja
Foto: Marko Prezelj

Načrtovani vzpon po ostrem grebenu 5750 metrov visoke gore Lažan³ nas ni pretirano skrbel, zato smo razglede ob sončnem vzhodu mirno preskočili. V pričakovanju, da nas od vrha loči razgledno in zgolj nekajurno plezanje, smo se na greben samozavestno podali zgolj z enim nahrbtnikom, z enim koncem vrvi, z nekaj malega pijače in hrane

³ Ime Lažan so gori dali lokalni prebivalci.

ter s skromnim naborom ledno-skalne opreme. Podcenjevanje pa je kot že nič-kolikokrat prineslo pričakovan rezultat. Po polnih osmih urah naporega in mestoma tudi zahtevnega plezanja smo imeli za seboj kakšna dva kilometra grebena in končno stali na vrhu. Treba se je bilo pošteno potruditi, da smo do nezahtevnega terena nad sedlom, kjer nas je čakalo udobje šotorja, sestopili še pred trdo temo.

1 Iskanje zanimivih lednih prehodov v severni steni Hagshuja je bilo svojevrstna avantura.
Foto: Marko Prezelj

2 Prijetno bivakiranje po preplezanem glavnem delu severne stene Hagshuja
Foto: Marko Prezelj

3 Od pršnih plazov zglijan led, ki je bil zaradi nizkih temperatur nenavadno trd in ni omogočal hitrega napredovanja, kakršnega smo si želeli.
Foto: Marko Prezelj

Aklimatizacija s pogledom na deviško steno

Načrt za nadaljnji potek naših aktivnosti je bil jasen. Poleg konkretne aklimatizacije, kar je pomenilo spanje nekje visoko, smo si pred vzponom na Hagshu morali od bliže ogledati njegovo severno steno, a tudi vzhodno in jugovzhodno stran gore, kjer smo imeli namen sestopiti. Na koncu jugovzhodnega kraka ledenika Hagshu

sva z Markom postavila udoben šotor, ki je služil za izhodišče vseh naših nadaljnjih tur na odpravi. Naslednji dan sva si s 5600 metrov visoke vzpetine v neposredni bližini Hagshuja lahko dobro ogledala ledne linije v njegovi mogočni severni steni. Luka je medtem pozdravil svoje prebavne težave ter britansko ekipo, ki je ravno ta dan zadihana prispela v bazni tabor. Ko sva se z Markom pozno popoldne vrnila z

raziskovalnega izleta, naju je Luka že čakal pri šotoru z vrelo juho. Bila je zgolj uvod v gurmansko doživetje sredi neponovljivega okolja himalajskih gor. Naslednje jutro smo po daljšem dostopu začeli puščati sledi v novi smeri v zahodni steni gore Hana's Man. Tokrat podcenjevanja ni bilo in plezanje je šlo dokaj gladko v okviru pričakovanj. Zares vriskati, čeprav po-tihoma, saj smo vseeno še čutili redke

višinski zrak, smo začeli v zgornjem delu. Ne preveč zahtevno plezanje v granitni skali vrhunske kvalitete je bilo resnično en sam užitek. Na ostrem grebenu, na višini 6200 metrov, smo na romantičnem prostoru postavili šotorček. Vzhodna stena Hagshuja je bila od tam kot na dlani. Dobro smo si lahko ogledali njegov vršni greben, ki povezuje severni vrh z glavnim. Na naše olajšanje je bil videti tehnično lažji, kot smo se bali ob ogledu nekaterih fotografij.

Prečenje naslednji dan po grebenu do severnega vrha Hana's Mana, 6300 m, je bilo nekoliko zahtevnejše, kar se je poznalo pri naši hitrosti. Tudi nizke temperature niso bile ravno na naši strani. Kljub temu nam je s hitrim sestopom uspelo pridivjati vse do baznega tabora še tik pred nočjo.

Zadovoljni z odlično opravljeno aklimatizacijo in dobro predstavo o ključnih delih Hagshuja smo si nekaj naslednjih dni lahko privoščili zelo sproščen in udoben počitek.

Prvenstvena smer. Slovenska!

Po treh dneh počitka smo ponovno pri šotoru na ravnem koncu ledenika, ki nam služi kot malo skladišče opreme ter kot odskočna deska za nadaljnje podvige. V žargonu mu pravimo ABC (angl. Advanced Base Camp). Še v soncu skrbno pripravimo nujno opremo in odmerimo hrano za dve noči bivanja. Teža opreme, ki gre s plezalcem preko gore, je pomemben faktor pri hitrem vzponu. Kljub temu je Mark jasen: "Mali zvočnik in predvajalec glasbe gresta zraven." Prvo noč, odkar smo na odpravi kar nekajkrat prespali

v ABC-šotoru, sem zaspal zares trdno. In prav to noč smo že ob treh s polno bojno opremo začeli s triurnim pristopom do začetka severne stene Hagshuja.

Prvih dvesto metrov smo plezali po tehnično nezahtevnem plazovnem stožcu, ki pelje do tistih pravih strmin. Nekaj delov je bilo težavnih tako za noge kot za glavo. Do pasu ali čez potopljeni v prhkem snegu smo se nekako prerivali naprej. Zelo počasi. K sreči pa je z višino sneg le postal kompaktnejši in hitro smo bili pod navpičnim delom stene, kjer smo se navezali. Kar nekaj raztežajev je bilo prava *uživancija*. Zaradi trdega in krhkega ledu je bilo plezanje vse prej kot lahko, ampak še vedno užitka polno. Nekje v zgornji tretjini stene nas je ujela noč. Prostora za bivanje

nismo našli in popolnoma jasno nam je bilo, da bo treba preplezati steno vse do vrha večjega skalnega stebra tik pod severnim vrhom. Ne glede na to, koliko časa nam bo to vzelo. To nas ni vrglo s tira, saj smo v zgornjem delu pričakovali lažji teren, kjer bi lahko bili hitri. Ne z največjim zadovoljstvom smo našli trd led naklonine pretežno 70 stopinj z nekaj krajšimi strmejšimi odseki. In to je bil zares trd, steklen led. Kljub temu da smo cepine pred odhodom v steno ostro nabrusili, smo imeli občutek, da z njimi udarjamo skoraj po skali. Ura je bila točno dve ponoči, ko sva

4 Prvenstvena slovenska smer v severni steni Hagshuja Foto: Aleš Česen

5 Povsem na vrhu: malce utrujeni in zelo zadovoljni! Foto: Marko Prezelj

4 se z Lukom drug za drugim prebila preko manjše snežne opasti do Marka. Končno nekaj kvadratnih metrov ravnine. Po 23 urah gaženja in plezanja smo končno postavili šotor za dve osebi, skuhal čaj in se zavili v hladne spalne vreče, ki pa so k sreči hitro postale tople. O kaki kuhi hrane ni bilo niti govora. No, na glasbeno obarvano kuliso vseeno nismo pozabili, se ne spodobi nositi mini zvočnika zastoj preko stene.

Kljub vsemu ne gre za tekmovalstvo

Zjutraj se nam ni nič mudilo. Prav po polžje smo si pripravljali hrano in sortirali opremo. Bivakirali smo na nekakšnem pomolu v vršnem delu stene in zato pričakovali sonce, ki bi nas ogrelo. Ker se je to zgodilo šele malo pred poldnevom, in seveda zaradi naporenega prejšnjega dne, smo pač šele takrat zares začeli živeti in počasi odrinili proti vrhu. Tehnično zahtevnega plezanja od tu naprej ni bilo, bilo je pa kar nekaj ur naporenega gaženja z vzponi in spusti po dolgem snežnem grebenu, ki povezuje severni in glavni vrh Hagshuja. Pod močnim vtisom dogodkov pretekle noči in zaradi pozne ure s sestopanjem z vrha nismo silili daleč. Pičlih deset, mogoče petnajst metrov pod vrhom smo si v opast izkopali prostor za šotorček. Prav lepa sprememba je bila to delati še na svetlobi ob sončnem zahodu. Sestop zadnji dan je bil za nas največja neznanka, saj dobršnega dela možnosti zanj z aklimatizacijskih tur nismo videli. Temu primerno je bil tudi

informacije

Imen smerem nismo dali, vse linije, ki smo jih preplezali, so zelo naravne in očitne, zato se jih bo verjetno vseh prijelo ime Slovenska smer v ... Odprava Planinske zveze Slovenije Hagshu 2014 je potekala od 6. septembra do 14. oktobra 2014. Člani Marko Prezelj, Aleš Česen in Luka Lindič smo preplezali prvenstvene smeri v naslednjih gorah:

- 17. 9. Lažan, 5750 m, vzhodni greben, TD—, max. M5, 700 m (cca 2000 m dolžine), 8 h (prv.);
- 24. 9. Hana's men, severni vrh, 6300 m, zahodna stena — zahodno rebro, TD, max. IV, 1100 m, 6 h + 4 h (prv.);
- 30. 9. Hagshu, 6657 m, severna stena, ED, 70°–90°, III, 1350 m, 23 h + 4,5 h (prv.).

poglavje zase in resnična avantura. Kar nekaj krvi je steklo po naših raziskovalnih žilicah, da smo v celoti našli Poljsko smer, preplezano spoštljivih 25 let nazaj.

Nekaj dni za nami sta svojo smer v severno steno nekoliko levo od naše po izraziti rampi začrtala tudi Mick Fowler in Paul Ramsden.

Zadnji večer pred odhodom v dolino smo se prvič srečali z britansko ekipo. Niso skrivali razočaranja, da smo jim pred nosom "ukradli" smer, ki so jo imeli v načrtih tudi sami. Smo se pa po burni debati od njih poslovili v prijateljskem duhu in ne v tekmovalnem, kot bi mogoče bilo dogajanje videti za nevpletenega bralca.

Zakaj so nam na IMF dodelili le deset dni bivanja v gorah, ne vemo. Niti tega, zakaj so nas potem vendarle pustili pri miru, ne ... ●